

Жалағаш жаршысы

«zhalaqash-zharshysy.kz»
ақпараттық агенттігі

Аудандық қоғамдық-саяси газет

Газет 1934 жылдың 10 қаңтарынан бастап шығады

Парыз

Әскер — ел қорғаны

Қазақ елінің тарихында батыр бабаларымыздың ел мен жерді қорғаған, сол қасиетті жолда қасық қаны қалғанша күрескен, намысты қолдан бермеген, әсіресе қазақ-жоңғар соғыстарындағы жанқиярлық ерліктері бізге жігер береді. Қазіргі таңда бабаларымыз аманат етіп қалдырған ұлан-байтақ жерімізді қорғау кейінгі ұрпақтың азаматтық парызы болып қала береді. Сондықтан мектеп бітірген жастарымыздың ел ескерінің қатарына қосылуы маңызды. Осы орайда елімізде күзгі әскерге шақыру науқаны желтоқсан айына дейін жалғасады.

Күзгі әскерге шақыру науқаны кезінде Қазақстан армиясының қатары 20 мыңнан астам сарбазбен толығады. Мерзімді әскери қызметке шақыруды кейінге қалдыруға немесе босатуға негіздері жоқ 18 жастан 27 жасқа дейінгі азаматтар шақырылады.

Қорғаныс министрлігінің мәліметінше, сарбаздарды әскерге шақыру кезінде Қарулы күштердің, Ішкі істер министрлігі Ұлттық ұланының, Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің, Төтенше жағдай министрлігінің, Мемлекеттік күзет қызметінің бөлімшелері жасақталады.

Сондай-ақ биыл сарбаздарға арналған артықшылықтар заң жүзінде бекітілген. Оларға қызмет ету кезеңінде және әскерден босатылғаннан кейін екі ай уақытқа несиелік демалыс беріледі. Елімізде 6 мыңнан астам әскери қызметшінің 1 млрд 828 млн теңге сомасындағы төлемдері кейінге шегерілген. Отан алдындағы борышын өтеген азаматтарға студенттік жатақханадан орын да беріледі. Мұнан бөлек әскерде қызмет еткен мың жарымнан астам азамат жоғары оқу орындарына тегін, ал ақылы бөлімге 700-ден астам ер азамат оқуға түскен. Биыл көктемде запасқа шығарылған 400-ден астам әскери қызметкер келісім-шарт бойынша әскери қызметке орналасқан.

Қалалық және аудандық шақыру комиссиялары жергілікті атқарушы органдардың орынбасарларының төрағалығымен жұмыс істейді. Шақыру науқаны ашық форматта өтеді. Әр қорғаныс істері жөніндегі департаментінде «жедел желі» ашылған, сонымен қатар сұрақтарды әлеуметтік желілердегі ресми аккаунттар арқылы да қоюға болады.

Жандос МАХМҰТҰЛЫ

Ахуал

COVID-19: 79 жағдай тіркелген

Аймақта жыл басынан бері вирустың 79 жағдайы тіркелген. Нақты айтқанда, қаңтар-мамыр аралығында аймақта 76 адамнан COVID-19 жұқтыру дерегі анықталса, мамыр айынан тамызға дейін коронавирусқа шалдығудың бірде-бір дерегі тіркелмеген.

Облыстық денсаулық сақтау басқармасының басшысы және облыстық санитарлық-эпидемиологиялық бақылау департаменті мамандарының айтуынша, елде соңғы кезде тіркеліп жатқан коронавирус инфекциясының омикрон штаммының түрлі нұсқалары екені анықталды және ағымы көп жағдайда жеңіл түрде өтіп жатқаны байқалады.

Қазіргі тұмаудың бөлек алатын уақыты десек те болады. Күннің күрт суып кетуі, қайта жылуы — басты фактор. Ең бастысы, денсаулық сақтау ұйымдарының барлығы дайын. Тиісті қорғаныш құралдары, маскалар, аппараттар барлығы жеткілікті. Егер осындай тұмаудың белгілері бар болса, үй жағдайының жедел жәрдем қызметін шақырып, болмаса емхана дәрігерін шақырып көрінгені дұрыс. Мүмкіндік болса, халық көп шоғырланған жерлерге бармау керек. Себебі вирустың жұғу процесі күрделеніп кетуі ықтимал.

Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы халықты тұмаудан қорғаудың жалғыз және тиімді әдісі ретінде тұмауға қарсы вакцинациялауды ұсынады. Осы мақсатта тұмаудың эпидемиологиялық тұрақтандыру және ауру денгейін төмендету бағытында жыл сайын жергілікті бюджеттен тұмауға қарсы вакцина сатып алынады. Биыл 85004 доза вакцина алынатын болды. Тұмауға қарсы иммундауға Ресей елінен өндірілген «Гриппол плюс» вакцинасы қолданылады. Бұл тұмаудың штамдарына қарсы тиімді қорғаныс қалыптастырады. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 24 қыркүйектегі №612 қаулысымен бекітілген медициналық көмектің келіп-берілген көлемі шеңберінде міндетті профилактикалық екпелерді жүргізу қағидаларына сәйкес жыл сайын тұмауға қарсы вакцинациялау тиісті контингенттерге тұрғылықты мекен-жайы бойынша емханаларда тегін жүргізіледі.

Тұмау өзінің асқынұларымен қауіпті. Сондықтан респираторлық аурулардың бірінші белгілері пайда болған кезде өзін-өзі емдеумен айналыспай, тез арада аймақтық дәрігерлерді үйге шақырып, дер кезінде ем алу қажет.

«ЖЖ» ақпарат

Сессия

Аудан дамуы қарқынды

Аудандық мәслихаттың сессиясында мәслихат шешімдерінің орындалуы, ұлттық жобалардың жүзеге асырылуы отбасы мен қоғамда мәдени және гендерлік қатынастарды қалыптастыру бағытында атқарылған шаралар мен агроөнеркәсіп кешенін дамытудың жай-күйі және өзге де өзекті мәселелер қаралды.

Күн тәртібіндегі бірінші мәселеге кеңінен тоқталған аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар келімі және автомобиль жолдары бөлімінің басшысы Ғабит Ербоғұлы ауданда жолаушылар мен багажды автомобильмен тұрақты тасымалдау тарифтерін белгілеуді ұсынды.

— Аудан бойынша кентшілік, ауданаралық және ауданішілік бағыттар бойынша «Маржан-2002» ЖШС тасымалдау жұмыстарын жүзеге асырады. Қазіргі таңда Жаңадария, Аққыр бағыттары облыстық мәслихаттың 2021 жылғы 24 желтоқсандағы №83 шешіміне сәйкес әлеуметтік маңызы бар қатынастар тізбесіне енгізіліп, мемлекет қаражаты негізінде тасымалдаушының шығындары субсидияланады. Субсидия беру мерзімі 3 жылға белгіленген. Жаңадария бағытына бір жылға 2 372,5 мың теңге, Аққыр бағытына 2 737,5 мың теңге аудан бюджетінен қаралып, ай сайын тасымалдаушы шығындары мемлекет есебінен қаржыландырылып отыр, — деді бөлім басшысы.

Айта кетейік, кентте екі бағытта жолаушылар тасымалы ұйымдастырылған. Атап айтқанда, №2 бағыт «Аудандық отбасын қолдау орталығы, орталық базар, Амангелді көшесі, Бұқарбай батыр, Әлмеғамбетов кө-

шесі, аудандық емхана бағыттары бойынша 2 қоғамдық көлік қатынайды. Ал №3 бағыт «Аудандық отбасын қолдау орталығы, орталық базар, Абай, Әлмеғамбетов көшесі, орталық аурухана бағыттары бойынша 1 Mercedes автокөлігі, 2 газель автокөлігі қатынайды.

Бөлім басшысының айтуынша, кентшілік жолаушылардың аздығы автокөлік шығындарын қоспағанда, жанармай шығындарын да өтемейді. Сондықтан бюджет қаражаты есебінен тасымалдаушының шығындарын өтеу қажет. Ол осыған байланысты жолаушылар тасымалдаудың шығындар есебіне азайтып, бір автокөліктің жылдық шығыны есептеліп, 3 млн 180047 теңге құрағанын айтып, кентшілік №2 және №3 бағыттары бойынша тасымалдаушының шығындарын бюджет қаражаты есебінен субсидиялауды жүзеге асыру мақсатында жолаушылар мен багажды автомобильмен тұрақты тасымалдау тарифтеріне келісім беруді сұрады.

Мәслихат депутаттары кентшілік маршруттардың бағыттары, шет аймақтардың қамтылуы, жекеуленген санаттағы азаматтарға, оқушыларға берілетін жеңілдіктер туралы, сенбі-жексенбі күндері және түс мезгілінде маршруттардың жүруі туралы ұсыныс-

тарын жеткізіп, ауданда жолаушылар мен багажды автомобильмен тұрақты тасымалдау тарифтеріне бірауыздан келісім берді.

2,737 млрд теңгенің өнімі өндірілген

Аудан экономикасын дамытуға үлес қосатын маңызды саланың бірі — ауыл шаруашылығы. Сондықтан жыл сайын мемлекет тарапынан саланы қолдауға ерекше мән беріледі. Биыл мемлекеттік қолдаудың арқасында салада 2,737 млрд теңгенің ауыл шаруашылығы өнімдері өндіріліп, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда өсім көрсеткіші 101,7 пайызды құрады. Бұл туралы аудан әкімінің орынбасары Әліби Байнахатов баяндады. Сондай-ақ ол аудандық мәслихаттың 2023 жылғы 27 маусымдағы №4-1 шешімінің орындалуы бойынша агроөнеркәсіп кешенін дамытудың жайы мен оны қолдау шараларына кеңінен тоқталды.

Егін шаруашылығы бойынша ауданда биыл 37 676 гектарға ауыл шаруашылығы дақылдары орналас-тырылды. Оның ішінде 19800 гектар күріш, 770 гектар жаздық бидай, 129 гектар күздік бидай, 40 гектар арпа, 665 гектар мақсары, 200 гектар қант

күмайы, 65 гектар соя, 5 гектар сұлы, 4850 гектар жаңа жоңышқа бар. Сондай-ақ 8091 гектар ескі жоңышқа күтімге алынды. Мұнан бөлек 650 гектар картоп, 1115 гектар көкөніс, 1296 гектар бақша бақылғы егілді. Аудан шаруашылықтары техника паркін жаңарту жұмыстарын үнемі жүргізіп келеді. Биыл 669,4 млн теңгеге 13 ауыл шаруашылығы техникасы сатып алынды, — деді ол.

Өңдеу өнеркәсібіне келсек, биыл қаңтар-шілде айларында меже 7197,4 млн теңгеге орындалған. Бұл көрсеткіш өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 8 есеге артаң. Қазіргі таңда ауданда 7 күріш ақтау зауыты және «АгроЛидерТан» ЖШС-ның мал шаруашылығы өнімдерін өңдеу цехы жұмыс жасайды.

Облыс әкімінің «Әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына бағаларды тұрақтандыру тетіктерін іске асыру үшін сатып алынатын азық-түлік тауарларының шекті сауда үстемесін және тізбесін бекіту туралы» қаулысына сәйкес аудандағы әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларының 19 түріне күнделікті мониторинг жүргізілуде.

Нәтижесінде 27 маусым мен 4 шілде аралығындағы әлеуметтік маңызы бар азық-түлік өнімдерінің салыстырмалы бағасы бойынша 2 өнімнің бағасы қымбаттаса, 17 өнімнің бағасы тұрақты. Жыл басынан бері азық-түлік бағаларының негізгі көтерігені үшін 14 сауда орнының материалдары құзырлы мекемелерге жолданған.

ЖАЛҒАСЫ 3-БЕТТЕ.

Мәжіліс

Аймақта бюджеттің тиімділігін арттыру аясында салық базасын ұлғайту — күн тәртібінен түспейтін өзекті мәселе. Бұған дейінгі аппарат мәжілістерінде аудан әкімі Ардақ Ибраимов кент, ауылдық округ әкімдеріне әрбір салық түсімдері, салық төлеушілер бойынша талдау жасап, салық базасын ұлғайту мақсатында өзге өңірлердегі кәсіпкерлік субъектілерін тіркеу туралы бірқатар тапсырма берілген болатын. Осы мәселелердің уақытылы орындалуын қадағалау мақсатында Ардақ Әбдіғабдуллин салық базасын ұлғайту бойынша атқарылған жұмыстарды саралады.

Бюджетті тиімді басқару және сапалы жұмыс істеу үшін 434 заңды тұлға, 2 353 дара кәсіпкерлік субъектісі, 2 сот орындаушы, 1 жеке нотариус, 1 адвокат және 421 шаруа және фермер қожалығы салық төлеуші ретінде тіркелген. Жыл басынан 660 дара кәсіпкер тіркеу есебінен шыққан. Жыл басынан бері 24 заңды тұлға тіркеу есебіне қойылса, 22 заңды тұлға тіркеу есебінен шыққан.

Сондай-ақ аудан бойынша биыл қыркүйек айына дейін 434 заңды тұлға, 2 353 дара кәсіпкерлік субъектісі, 2 сот орындаушы, 1 жеке нотариус, 1 адвокат және 421 шаруа және фермер қожалығы салық төлеуші ретінде тіркелген. Жыл басынан 660 дара кәсіпкер тіркеу есебінен шыққан. Жыл басынан бері 24 заңды тұлға тіркеу есебіне қойылса, 22 заңды тұлға тіркеу есебінен шыққан.

Салық базасын ұлғайту мақсатында биыл 8 айда қосымша бюджетке төленетін кіріс көздерін іздестіру

мақсатында камералдық бақылау, салықтық есептіліктерге талдау, салық төлемгерлермен әңгімелесу, түсіндірме жұмыстарын жүргізу, уәкілетті органдар тапсырып отырған мәліметтерге салыстырмалы жұмыстар жүргізу нәтижесінде жергілікті бюджетке қосымша 61 млн 242 мың теңге түскен.

Сонымен қатар биыл қыркүйекке дейін көлік құралдарына салынатын салық берешектері 11,9 млн теңгені құрады. Оның ішінде басым бөлігі Жалағаш кенті, Жаңадария, Ақсу, Мақпалкөл, Аққұм, Таң, Мәдениет, Қаракеткен ауылына, Мырзабай ахун

ауылдық округтерінде берешектер қалыптасқан.

Аудандық экономика және қаржы бөлімі басшысының міндетін атқарушы Анар Құрманалиеваның айтуынша, «Жастардың кәсіпкерлік бастамасына жәрдемдесу үшін бюджеттік кредиттер ұсыну» бағдарламасы шеңберінде 2,5 пайызбен несие алған 49 тұлғаның 11-і ғана 29,2 мың теңге көлемінде салық түсірген. Аудан әкімі кәсіпкерлік саласы кірісті еселеуді тиімді жолы екенін жеткізіп, саланы дамытуға ерекше мән беру қажеттігін қаперге салды.

ЖАЛҒАСЫ 3-БЕТТЕ.

Салық базасын ұлғайту — маңызды міндет

